

Reggeli Ujság

Noviszád, 1939 május 22.

Urednik — Szerkesztő
ANDRÉE DEZSŐ

20. évfolyam 140. szám

Dr. Cincár-Markovics és Gafencu román külügy-miniszter találkozója

Bukarestből jelentik: Gafencu román külügyminiszter szombat este Bukarestből Turnseverinbe utazott, ahol vasárnap reggel hajóra szállt. A román külügyminiszter ennek a hajónak fedélzetén találkozik Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszterrel. Gafencu hétfőn este vagy kedden reggel érkezik vissza Bukarestbe.

Mussolini: Én most elhallgatok, de ha szükség lesz rá, a nemzek beszélnék

A DUCE BESZÉDE CUNEOBAN

Cuneoból jelentik: Mussolini szombaton megtekintette a környékbeli magnezitbányákat, majd este visszatért Cuneoba. Ezzel Olaszország északnyugati részén tett személtja végét ért. Cuneoban óriási tömeg várta és lelkes ünneplésben részesítette. Mussolini beszédet intézett az egybegyűltekhez. Megelégedéssel állapította meg, hogy Piemont a közélet minden terén tevékeny munkát folytat, majd így folytatta:

— Piemont száz százalékosan fasiszta. Ezt egyszermindenkorra meg kell mondani, hogy megsemmisítsünk bizonyos nevetséges ábrándokat. Piemont erős, hatalmas és dolgozó. Piemont ugyanazon a vonalon fekszik, mint a tengely politikája.

Az elmúlt héten Torinóban kijelentettem, hogy Olaszország és Németország között szövetségi szerződés létesült. Ezt a szerződést hétfőn írják alá. Ily módon 150 millió ember alakul, amelynek semmi sem árthat. Ez a számra és felfegyverzettségre nézve erős tömb békét akar, de kész az ellenállásra is, ha a nagy demokráciák megkísérelnék előretörésünket megállítani, mert ez ellen nem lehetséges ellenállás. Torinóban világosan beszélttem és torinói beszédemet ma is üzenetnek tekintem. Most elhallgatok, de ha szükség lesz rá, a nemzetek fognak beszélni. (A tömeg Mussolini szavait hosszantartó helyesléssel és tapsal fogadta.)

— Ez a helyeslés megerősít abban — mondotta a Duce — hogy így is lesz. (A. A.)

Az angol minisztertanács szerdán dönt a szovjettel való együttműködésről

Chamberlain nem akarja, hogy a háború és béke kulcsa Moszkva kezébe kerüljön

Párisból jelentik: Szombat délután öt órakor kezdődött meg lord Halifax, Daladier és Bonnet tanácskozása a francia miniszterelnökségi palotában. A tanácskozás angol részről a külügyminiszteren kívül William Strang, az angol külügyminisztérium európai osztályának vezetője, valamint a külügyi hivatal jogi tanácsadója vett részt, francia részről pedig a miniszterelnökön és a külügyminiszteren kívül jelen volt Léger, a francia külügyminisztérium főtitkára és a külügyi osztályfőnök. A tanácskozás előtt Bonnet a párisi lengyel nagykövetet fogadta. Az angol és francia államférfiak megbeszélése este nyolc óráig tartott. A tanácskozásokról eddig hivatalos közleményt nem adtak ki. Daladier az újságíróknak csak annyit mondott, hogy a tárgyalások barátságos légkörben folytak.

HALIFAX ÉS MAJSZKI GENFBE UTAZOTT

Lord Halifax másfél órával a megbeszélések után már elhagyta a francia fővárost és tovább utazott Genfbe. Ugyanazon a vonaton utazott Genfbe Majszki szovjetkötet is.

A Havas-iroda jelentése szerint francia diplomáciai körökben a szombati eszmecsereket illetően nagy a titkosság. Senki sem ad felvilágosítást a tárgyalások menetéről, általában azonban bizakodással tekintenek a megbeszélések végső eredménye elé. Halifax lord keddig marad Genfben és ott folytatják a megbeszéléseket. Szerdán az angol külügyminiszter már jelen lesz a londoni államtanácsban, ahol végérvényesen állást foglalnak a szovjettel való együttműködés tárgyában.

A FRANCIA SAJTÓ A TANÁCSKOZÁSOKRÓL

Párisból jelentik: A mérsékelt és nemzeti irányú francia lapok fokozódó bizalmatlansággal írnak a Moszkvával folyó tárgyalásokról. A Journal des Débats hangzóttatja, hogy a két nyugati nagyhatalomnak a Moszkvával folytatott tárgyalások során a legnagyobb óvatossággal kell eljárni és nagyon vigyázni kell arra, hogy a szovjettel kötendő egyezmény ne vonjon maga után veszedelmes következményeket. Főleg arra kell ügyelni, hogy a szovjettel kötendő egyezmény hatályát semmiesetre se terjesszék ki a

Távolkeletre. Kerülni kell azt is, hogy a megegyezés olyan bonyodalmaakra vezessen Európában, amelyek nem hogy megerősítenék, hanem ellenkezően, nagy mértékben gyöngítik Franciaország és Anglia politikáját. A múlt tapasztalatai arra intenek, hogy Moszkvával szemben a legnagyobb óvatosságot kell tanusítani, különösen Franciaországnak, amelynek politikájában egy nagy kommunista párt játszik igen veszedelmes szerepet. Ez a kommunista párt már egy időben valóságos felügyeletet gyakorolt a francia külpolitika felett.

Ugyanílyan hangnemben ír az Extraneant is, amely rámutat arra, hogy a szovjetkormány a diplomáciai viták vágányára akarja terelni a tárgyalásokat, célja pedig az, hogy messzemenő eredményeket csikarjon ki Angliától és Franciaországtól. A Paris Midi arra a következtetésre jut, hogy ha Anglia és Franciaország enged a szovjet kívánságának és hozzájárul az önműködő katonai szövetség megkötéséhez, akkor a szovjet szabadon dönthet majd a

háború és béke kérdésében. Éppen ez az, amit Chamberlain húzódik, mert nem akarja, hogy a háború és béke kulcsa Moszkva kezébe kerüljön.

TÖRÖKORSZÁG SÜRGETI A MEGEGYEZÉST

Londonból jelentik: A Times diplomáciai levelezője abból a tényből, hogy a londoni török nagykövet pénteken hosszabb megbeszélést tartott Halifax külügyminiszterrel, arra következtet, hogy Törökország, Franciaország támogatásával, siettetni az angol-szovjet tárgyalások befejezését. A Manchester Guardian ezzel kapcsolatban megbízható helyről úgy értesül, hogy Törökország csak azzal a feltétellel járult hozzá a kölcsönös angol-török segélynyújtási egyezményhez, hogy Anglia a közel jövőben katonai szövetségre lép Szovjetországgal. Az alexandrettei szandzsáknak Törökországhoz való csatlósáról a lap azt írja, hogy az utolsó pillanatban nehézségek merültek fel.

Ma írják alá a német-olasz egyezményt

A szerződés válasz a me félemlítés és bekerítés kíséretére — írja a német félhivatalos

Rómából jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter Berlin felé utazásban szombat este a brenneri határra érkezett, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták. Német diszkitétség üdvözölte Ciano, aki háromnegyedórás otttartózkodás után tovább utazott a német fővárosba.

Mint Berlinből jelentik, a Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz Ciano németországi útjával és a német-olasz katonai szerződés küszöbönálló aláírásával kapcsolatban a következőket írja: A tengelyhatalmak higgadtan állnak minden nyugtalanítási kísérlettel szemben. A megfélemlítés és bekerítés kísérletére ad választ a tengelyhatalmak hétfőn megkötendő szerződése, amely teljes mértékben biztosítja a határokat. Sem Olaszország, sem Németország nem követel mást, mint ugyanolyan életfeltételeket, amikkel más népek rendelkeznek

és azt kívánják, hogy zavartalanul együttműködhessenek valamennyi néppel, amellyel a természetes adottságok folytán érintkezésbe kerülnek. Sem Németország, sem Olaszország nem gondol arra, hogy más államokat önző célokra használjon fel. Az a szövetségi szerződés, amely hétfőn aláírásra kerül, figyelmeztetés mindazok számára, akik gyűlölettel és rosszakarattal elvakultak, a béke megbontására törnek és a két nemzet létét veszélyeztetni akarják.

JAPAN ÉS AZ EURÓPAI POLITIKA

Tokióból jelentik: Az ugynevezett japán belső kabinet szombaton két és fél órás tanácskozás után végleg döntött Japánról Európával szemben folytatandó politikájáról. A döntésről azonnal jelentést tettek az uralkodónak. A Reuter-iroda értesülése szerint a belső kabinet kimondotta, hogy

Reggeli levél

Az orosz cári kincsek

a roppant értékeket képviselő drágakövek és művészi ötvösmunkák a szovjet uralomra kerülése után hamarosan piacra kerültek. Egy-egy ritkaság darabot hol London, hol Páris előkelő ékszerészeinek kínáltak fel megvételre. Az 1938 év végével több igen szép és nagy értéket képviselő cári ékszer Lengyelország birtokába került. Ennek az eseménynek érdekes előzménye van.

1921-ben Lengyelország és a szovjet Rigában békét kötött. A békeszerződés rendezte a területi kérdéseket, de a záradékba még egy jelentős pontot vettek fel. Ebben a szovjet kötelezte magát, hogy Lengyelországnak visszaadja mindazokat a vasuti szerelvényeket, melyeket Oroszországba vitt. Amennyiben ezeket a mozdonyokat, vasuti kocsikat természetben nem tudná visszaadni, akkor ellenértékét készpénzben, aranyértékben megfizeti. Ugyancsak kötelezettséget vállalt a szovjet arra is, hogy a varsói „Banca Polski”-nál lefoglalt, majd később Oroszországba szállított aranykészletet is megtéríti. Lengyelország követelését 30 millió rubelben állapították meg. Amikor aztán hónapokkal később a kártérítés összegének átvételével megbízott küldöttség Oroszországban jelentkezett a szovjet urainál, a követelés jogosságát senki sem vonta ugyan kétségbe, de a fizetések körül nagy nehézségek támadtak. A küldöttség végre is pénz nélkül volt kénytelen hazatutazni. Újabb tárgyalások indultak meg és 1923-ban végre a két ország új megállapodást kötött. Ennek biztosítására a szovjet Lengyelországnak átadta a volt cári kincstár néhány értékes darabját. A szerződés értelmében a zálogtárgyakat a lengyelek a birodalmi bankban helyezik el. A szovjet kötelezettséget vállalt, hogy 15 éven belül a zálogot kiváltja, illetve a 30 millió rubelt megfizeti. A zálogot adott cári ékszerek a következők:

Miklós cár vert aranyból készült koronája. A korona két darabra van törve, a drágaköveknek, amelyek valamikor díszítették, csak a helye van meg. Maria Feodorova cárnő három sor valódi, válogatott gyöngyökből álló nyakéke, briliánsokkal díszített csattal. Az orosz cárok briliánsokkal és rubinokkal díszített birodalmi almája.

A Romanovok vert aranyból készült jogara, amelynek felső végén briliánsokkal kirakott kereszt és két türkizkékkel, smaragdokkal sűrűn díszített kétféjű sas van. II. Sándor cár koronája, amely két részből áll. Az egyik a földgömb nyugati, a másik a keleti felét ábrázolja. A két földgömb a római birodalomnak keleti és nyugati részre oszlását jelképezi.

Átadott a szovjet Lengyelországnak jelentékeny mennyiségű törmelékanyagot, ezenkívül drágaköveket, gyöngyöket, ékszereket mintegy 15 millió aranyrubel értékben. A szerződés értelmében a szovjet kötelezte magát a zálogba helyezett tárgyak kiváltására. Amennyiben ez 15 éven belül meg nem történik, az ékszerek, drágakövek Lengyelország birtokába mennek át.

(Folytatás az első oldalról)

Japán a Távolkeleten a szovjet ellen csak saját védelmét szolgáló hadműveletekre kötelezheti magát, a világ más részein pedig semmiféle kötelezettséget sem vállalhat. Az Evening Standard szerint Japán hajlandó erkölcsi támogatást nyújtani a tengelyhatalmaknak, határozott kötelezettségeket azonban nem vállal. Tokióban hangsúlyozzák — írja a lap — hogy a döntés nincs összefüggésben a Berlinben aláírandó német-olasz katonai szövetséggel.

A pogányság sohasem tudta a katolikus öntudatof legyőzni

Szüllő Géza beszéde a budapesti katolikus nagygyűlésen

Budapestről jelentik: A budapesti országos katolikus nagygyűlés keretében szombat délután 6 órakor a szombathelyi székesegyház 120 tagú fiukórusa adott díszhangversenyt a Szent István bazilikában. A hangversenyen jelen volt Horthy Miklós né, valamint számos egyházi és világi előkelőség. A késő esti órákban tartották meg a Hősök terén a katolikus férfiak éjszakai szentségimádását, amelyen több mint 35.000 férfi vett részt. A szentségimádás kevéssel 11 óra előtt kezdődött. Az ol-társzentséget a Jáki kápolnából dr. Hász István tábori püspök vitte fáklyás ifjak sorfala között a Hősök terén felállított oltárrig, majd az ol-társzentségnek az oltáron történt elhelyezése után P. Bangha Béla intézett beszédet az egybegyűltekhez. Főleg órákor Angelo Rotta címzetes érsek, apostoli nuncius ünnepi szentmisét pontifikált, majd áldást esztott. A nagygyűlés főeseménye az eucharisztikus körmenet volt, amelyet vasárnap délután 4 órakor tartottak meg.

A pesti Vigadóban szombaton tartott ünnepélyes záróülésen felszólalt Szüllő Géza titkos tanácsos, felsőházi tag is és többek között ezeket mondotta:

— A keresztény világegyház kétezer éves története során a pogányság sohasem tudta a katolikus öntudatot legyőzni, mert a katolicizmus világot átfogó eszme, a pogányság pedig önmaga teremt isteneket a maga számára és a hazaszeretet magasztos eszményét egyoldalú, nacionalista hályványimádásra használja fel, amelyben a faji kitenyésztés és a fajéletlen materialista módon testesülnek meg. Szent István nagy kulturműve épen a honfoglalás korabeli pogány magyarság túlzott nacionalizmusával való szembeszállás volt és az ebben gyökerező tapasztalatok jutnak kifejezésre fiahoz, Imre herceghez intézett intelmeiben is.

— Szent István két világáramlat hullámterében vette kezébe a vezetését. Az egyik oldalon a minden szabadság nélküli, zsarnoki túlzás

uralkodott, a másik oldalon pedig az egyes ember teremtő tevékenységét a személyi szabadsággal történt mértektelen visszaélésekkel ásták alá. E nagy ellentétek közepette az isteni gondviselés a keresztény vallásos hittel és a nyugati kultúrával egyesülve, sietett az emberek segítségére. A világtörténelem tanulságai eléggé megmutatták, hogy egyedül az a tény biztosította nemzetünk fennmaradását, hogy Szent István a magyarságot a nyugati, nem pedig a bizánci, leigázott kultúrkörrel jeyezte el. A nyugati kultúra ugyanis az egyéni szabadságjogok védelmét jelenti a bizantinizmus önkényuralmával szemben. Ez volt az árpádházi királyok politikájának alap-gondolata is, mert tudták, hogy a magyarság turáni jellegének megsemmisülését jelenti, ha elvész a népi egyéniség és ha a szabadság helyett a zsarnokság jut uralomra. A kereszténység felvétele révén turáni fajtánk szabadságérzése a legnemesebb szentesítést nyerte és ma is a katolicizmus testesíti meg országunkban a Szent István alapította államgondolatot, amelyben különböző fajok és különböző szellemi áramlatok egyetlen, az Isten országába vetett hit által megszentelt kulturgondolatban egyetértésben élhetnek egymással.

— A történelem e tanulságaira emlékezve, hinnünk, remélnünk és szeretnünk kell, mert különben nem tudjuk fenntartani a magyar nemzeti államot. Magyarország ma is — mint az első apostoli király idejében — két szellemi áramlat hullámterében fekszik. És ha akkor az isteni gondviselés erőteljes, de a magyar szabadságérzettől áthatott vezető egyéniséget adott a magyarságnak, ez a gondviselés ismét ilyen vezető energiákkal ajándékoz meg bennünket, ha Krisztus parancsainak engedelmeskedve, hiszünk, remélnünk és szeretnünk.

A kitűzött határidő lejárt. A lengyel kormány többször felszólította a szovjetet, hogy vállalja kötelezettségének tegyen eleget és a zálogok kiváltását többször megsürgette. Minthogy a szovjet semmit sem intézkedett, a zálogba adott cári ék-

szereket, drágaköveket Lengyelország a sajátjának jelentette ki és erről a szovjetet értesítette.

Ugy látszik, hogy a szovjet állampénztára is üres.

A volt községi elnök megtámadott egy 80 éves matrónt és elrabolta 23.500 dinárnyi vagyonát

Csurlivác faluban, nem messze Bjelovártól, vakmerő rablótámadást hajtott végre Koturnya Jozsip, Virje volt községi elnöke. Mihogovics Éva 80 éves matrona szombaton délelőtt egyedül maradt a lakásán, hozzártározói valamennyien a mezőre mentek dolgozni. Nem sokkal 9 óra után hirtelen egy álarcos, rongyokban öltözött férfi termett a szobájában, aki rávetette magát, fojtogatni kezdte és követelte, hogy adja át neki a pénzét. A szerencsétlen matrona azt hitte, hogy a rabló megöli, ha nem teljesíti parancsát, ezért rejték helyéről előkotorta 23.500 dinárnyi készpénzét és átadta az ismeretlennek, aki erre elmenekült. A házban történő szokatlan eseményre felfigyeltek a szomszédok is, akik meghallották Mihogovics Éva siránkozását és a menekülő férfi után vették magukat. Az üldözőknek az egyik vendéglőben sikerült is beérniük a rablót. Koturnya Jozsipot, aki épen a barátjának adta át az elrabolt pénzt.

Koturnyát átadták a rendőrségnek, amely a kihallgatás befejeztével a bjelovári törvényszék fogházába szállította a rablót.

Új vérpótló anyagot fedezett fel

Jelentős orvosi felfedezésről számolnak be az amerikai lapok. Dr. Harry Davis, a Tennessee-egyetem orvostanára vérpótló anyagok után kutatva, rájött arra, hogy az ascitis fludium, egy könnyen nyerhető orvosi melléktermék, eredményesen használható a vér pótlására. Ez a szer sárgaszínű szérum, hígabb mint az emberi vér és főleg abban különbözik tőle, hogy nincs benne sem fehér, sem vörös vérséjt. Máj- és szívbetegségek után fellépő vízkórnál a hasban képződik és köpölyözéssel, vagy megcsapolással vonják ki a testből. Davis szerint olyan betegeknek, akiknek vörös vérséjteskére van szükségük, nem használható fel vérpótlásra, de azoknál, akiknél nagy vérvesztéségek után a vérkeringés rendes folyamatoságát kell visszaállítani, eredményesen alkalmazható. Sterilizálni, szűrni és elemezni kell, úgy mint a közönséges vért. Vértömlesztésre is felhasználható, veseműtétknél, lőtt sebeknél, maláriánál, rákos megbetegedéseknél, alkoholmérgezésről eredő bajoknál pedig jól helyettesíti a vért. Összetételénél fogva távolról sem olyan gazdag, mint a teljes vér, de két nagy előnye van: azonnal előteremthető és kellően hűtve öt hónapig eltehető, míg a vér két hét alatt megromlik. Nagy távolságokra is könnyen szállítható, ami különösen háború esetén teszi alkalmazását fölbecsülhetetlen jelentőségűvé.

««(IIII)»»»

AZ ÉSZAKI SARKON

A hajótörött uriemberhez így szól a társa:

— Vegye le a frakkját, uram, mert még pingvinnek nézik.

(*)

A nagykövet feleségének delejező gyógyításai

Párisból jelentik: Érdekes riportban számol be a Paris-soir a párisi diplomáciai testület egyik előkelő hölgytagjának különös karrierjéről. Éveken át Nagybritannia párisi nagykövete volt Clark diplomata, akinek nevét Közpéurópában is jól ismerik, mert előzőleg Prágában képviselte hazáját. Amikor Sir Clark prágai nagykövet volt, még Masaryk állott az egykori csehszlovák köztársaság élén.

KÜLÖNÖS KÉPESSÉGEK

Mint most Lady Clark nyilatkoztában elmondja, tulajdonképpen Masaryknak köszönhető különös karrierjét.

Már hosszú ideje felfedezte, hogy delejes erővel rendelkezik. Meglepő tapasztalatok adták neki az ötletet, hogy ezt a delejes erőt gyógyításra használja fel. Először barátain folytatott kísérletek, majd pedig amikor férjét prágai nagyfővért neveztek ki, beható megbeszélést folytatott orvosi eseteitől Masaryk elnökkel, aki maga is élénk érdeklődést tanúsított a delejes-erővel való gyógyítás iránt. Masaryk engedélyt szerzett számára, hogy a párisi kórházakban orvosi felügyelet alatt kísérleteket kezdhesen. Mint Lady Clark elmondja, a párisi kórházakban igen szép eredményt ért el a delejes gyógyítás után.

Amikor azután férjét Párisba helyezték át, előkelő tudósokat beavattott titkába és ezek ugyancsak engedélyt szereztek számára, hogy a párisi kórházakban kísérleteket folytathasson, természetesen a legelőször szigorú orvosi ellenőrzés mellett.

A betegek kórházba kerülését követően — mondotta Lady Clark — én nem követem a delejes gyógyítók példáját és nem állítom hogy minden betegségét meg tudok gyógyítani, de az kétségtelen, hogy bizonyos esetekben, elsősorban gyermekeknél javulást értem el, amit a betegek és családjuk is igazolnak.

EGY KISLÁNY ESETE

Az újságról jelen volt a nagykövet felesége egyik kezeléséről Lady Clark egy tízéves kislányt kezelte, aki súlyos szemhéjgyulladásban szenvedett. A kezelés már addig is sikertelen volt, mert a gyermek, aki előzőleg a fekete táblát sem tudta felismerni az osztályban

már az első kezelés után erős javulást tapasztalt.

Lady Clark a kislányt kórházba vitte, szeméit fehér kendővel lefedte, majd homlokán többször vöröshuzta kezét. Egy perccel belül a gyermek már álomba merült, de Lady Clark kijelentése szerint

den hipnotikus álomról volt szó.

Lady Clark ezután a gyermek fölé hajolt, feje fölött még több delejes mardulatot tett és úgy látszott hogy minden akaraterejét egy helyre koncentráltja.

Néhány perc múlva a gyermek felébredt és kijelentette, hogy a nyolcadik kezelés után már jól látta a Champs Elysée szobrait. Az osztályban már minden nehézség nélkül ki tud menni a fekete táblához és kijelentette, hogy életét köszönheti jótétének.

Lady Clark nemcsak delejes gyógyítással foglalkozik, hanem ismert szobrászművész, festő és zeneszerző is. A sokoldalú előkelő angol hölgy legutóbb nagyszerű kiállítás rendezett Párisban. Gyógyító tevékenysége mellett állandóan újabb és újabb alkotáson dolgozik műtermében.

Kijelentette és csak olyan esetek gyógyítására vállalkozik, amelyeket előzőleg orvosok alaposan megvizsgáltak és amelyeket hozzá utaltak.

Egyévi szigorított fogházra ítélték Zoraya Thomast, a beográdi gengszterét

Egy anglikán lelkésznek köszönheti Zoraya az enyhítést

A beográdi törvényszék büntetőtanácsa előtt szombaton tárgyalták Zoraya Thomas 24 éves amerikai illetőségű orvostanhallgató rablótámadásának ügyét. Zoraya, mint azt annak idején részletesen megírtuk, május 3-án fényes nappal behatolt Rádovics Radmila trafikoszó Terázián lévő lakásba azzal a szándékkal, hogy kifossa. A tárgyaláson a vádlott beismerésben volt. Védekezése során elmondta, hogy nem volt pénz, nyomorban élt a feleségével és kislával.

Minden áron pénzhez akart jutni,

hogy Amerikába küldhesse őket, ahol jobb sors várt rájuk. Amikor már mindent megkísérelt, hogy pénzt szerezzen és semmi sem sikerült, elhatározta, hogy kirabolja Rádovics Radmilát, akiről úgy hitte, hogy gazdag és a lakásán sok pénzt tart. Az ajtó zárva találta, előzőleg már informálódott a helyzetről, tudta, hogy a lakásban csak egy kislány, a károsult mostohalánya tartózkodik. Bezörgetett, a lány beengedte. Rátámadt és ártalmatlaná akarta tenni, ez azonban nem sikerült neki és elfogták.

Potkonyak Ivánka, Rádovics Radmila mostohalánya elmondta vallomásaiban, hogy nem akarta kinyitni az ajtót, de a vádlott azt mondta, hogy ő postás és ajánlott levelet hozott, mire ő bebozsátotta. Zoraya azonnal ültetkezni és felfogadni kezdte. A vádlott itt közbeszól, tagadja, hogy felfogatta a lányt. Mindössze az ökleivel súított néhányszor az arcába, hogy elhallgattassa.

A tanúk kihallgatása után a hallgatóság soraiból előlépett Seeters angol lelkész, aki tolmács

A delejes kezelés egyébként annyira kimeríti,

hogy csak igen csekély számú gyógyításra vállalkozik és évenként csak meghatározott számú beteget vállal el. Több évi párisi tartózkodása óta körülbelül husz beteget utaltak hozzá gyógykezelésre.

Lady Clark jelenleg Angliában tartózkodik, most csak festéssel foglalkozik.

utján kérte a bíróságot, engedje meg, hogy Zoraya érdekében néhány szót mondjon. Alkélész beszéde során rámutatott arra, hogy Zorayát négy év óta ismeri, tudja, milyen sorsban élt, de képtelenek tartja, hogy Zoraya rablókossági szándékából ment el Rádovics Radmila lakására. Nagyhatású beszéde végén

a keresztre és bibliára kiváltközva

kérte a bíróságot, hogy legyen könyörületes, legyen a segítségére azoknak, akik Zorayát meg akarják menteni.

Amennyiben összeegyeztethetik az irgalmat a joggal, — mondotta — kérem önöket, mentse fel Zorayát és én felelősséget válllok azért, hogy Zoraya a legrövidebb időn belül kimegy Amerikába, ahol új életet kezd és vezeték azért a tettért, amely miatt a vádlottak padjára kerül s amit beszámíthatatlan állapotban követett el.

Az államügyész Zorayát az amerikai gengszterekkel egy sorba állította és szigorú megbüntetését kérte. A védő kijelentette, hogy a bűntény súlyát nagyban enyhíti az a körülmény, hogy egy gyermek életéért, jövőjéért aggródó apa követte el. Nagyhatású védekezése végén kérte a vádlott felmentését. A bíróság ítéletében bűnösnek nyilvánította Zoraya Thomast és a enyhítő körülmények figyelembevételével

egyévi szigorított fogházra ítélte,

valamint kötelezte, hogy Potkonyak Ivánkának az elszendvedett borzalmak és sérülések kárpótlásául fizessen 5000 dinárt. Az enyhítő ítélet hallatán Zoraya síva fakadt.

GYEREKES-E ÖN?

Sok olyan dolog van, ami gyermeknél egészen természetes, de felnőtt emberhez kevésbé illik. Sok ember, sőt a legtöbb mégis, érett korában is nem egy gyermekes vonást mutat. A következő »kérdőív« segítségével bárki megtudhatja magáról, hogy mennyire érett vagy mennyire gyermekes. A kérdések A és B szerint vannak felosztva. Jegyezze be minden kérdés után, az arra szánt rovatba, hogy A, vagy pedig B illik-e önmagára.

1. (A) Szereti-e a hízást és tudnak-e mások befolyást gyakorolni önmagára hízás által, vagy (B) lesiklik-e önmagára a hízás, kivéve azt a kevés esetet, amikor biztos benne, hogy az önmagára nézve hízás szavak őszinték? (.....)

2. (A) Rosszkedvű lesz, ha akaratának nem tud érvényt szerezni, vagy (B) nevetésnek tartja az ilyen viselkedést? (.....)

3. (A) Hisztériásan izgatott lesz, ha a dolgok nem úgy történnek, ahogy ön szeretné vagy (B) viszony-

lag egyforma kedélyű? (.....)

4. (A) Sokat gondol az evésre, vannak-e olyan ételek, melyekhez »elvből« nem nyúl, vagy pedig (B) meg van elégedve, ha rendszer, jól elkészített ételeket kap? (.....)

5. (A) Szeret-e dicsekedni vagy (B) nem kenyeret a hencsérés? (.....)

6. (A) Jobban érdekli-e más emberekénél a ruhájuk vagy külső megjelenésük, mint az, amit mondanak, vagy pedig (B) sohasem felejt el, hogy a külső nagyon keveset jelent? (.....)

7. (A) Irigykedik-e másokra vagy (B) örül, ha fizetésemelésben részesülnek vagy egyéb sikereket érnek el? (.....)

8. (A) Mindig új szórakozást, új izgalmakat, új ingereket keres, vagy (B) gondolja, hogy képes, ha kell, nyugodni, eseménytelen életet élni? (.....)

9. (A) Mindig megáll az uccán, ha valami forgalmi zavar van, vagy baleset történt, vagy (B) nyugodtan folytatja útját? (.....)

10. (A) Szeret-e másokra támaszkodni, akik megmondják, hogyan cselekedjék, akik tehát feloldják a felelősség alól, vagy (B) megbizik saját magában? (.....)

11. (A) Meg nem értettnek érzi-e magát, vagy (B) csak ritkán van ez az érzése? (.....)

12. (A) Egocentrikus: mindig sajátmagára gondol-e és nincs meg az a képessége, hogy mások helyzetébe képzelje magát, vagy pedig (B) tekintettel van más emberekre is? (.....)

13. (A) Megtörténik-e az, hogy némelykor jelentéktelen eseményekből kifolyólag felséges derült kedvet támad, máskor meg jelentéktelen okból nagyon levert, vagy pedig (B) mértékelt tud tartani? (.....)

14. (A) A napnak él, anélkül, hogy a jövővel törődne és előre gondoskodna, vagy pedig (B) természetesen rendezzi az életét és előre tesz valamit, hogy a rossz napok könnyebben elviselhetők legyenek? (.....)

15. (A) Impulzív természetű-e úgy, hogy előbb cselekszik és azután gondolkodik, vagy (B) rendszerint megfordítva jár el? (.....)

16. Csak nők számára. (A) Ha férfítársaságban van, selypítve beszél-e, baba módjára, vagy gyerekesen viselkedik, hogy gyámoltalannak, támogatásra szorulónak lássék, vagy pedig (B) férfiak közt is felnőtt módjára viselkedik? (.....)

17. Csak férfiak számára. (A) Uralgó módon viselkedik-e, ha nőkel van együtt, szereti-e úgy érezni, hogy a nők függenek öntől, vagy pedig (B) úgy viselkedik velük szemben, mint egyenlő értékű lényekkel, mint társaival?

16 A teljesen gyerekes viselkedést jelent. 16 B azt mutatja, hogy az illető teljesen felnőtt.

Alig tehető fel, hogy valaki, aki becsületesen felel a kérdésekre, elérje a 16 A-t, vagy a 16 B-t. (Ellenőrzés végett kérje fel egy jó barátját, aki ismeri önt, hogy feleljen ön helyett a kérdésekre, ha feleletei erősen el fognak térni az ön feleleteitől, állapítsa meg az eredményt a két becslés átlagának alapján.) Azt lehet mondani, hogy az, akinek több A-ja van, mint 6, némileg érletlen. Három A-nál kevesebb azt jelenti, hogy az illető az átlagnál érettebb

A SZERKESZTŐ ASZTALÁRÓL

NŐI BANKÁROK. A Newyork állambeli Rochesterben ülést tartott a Női Bankárok Egyesülete. A gyűlés a panaszok jegyében folyt le. A női bankárok sokkal nehezebben boldogulnak, mint a férfiak.

TÜKÖR A PARLAMENTBEN. Dr. Edith Sumnerskill, az angol alsóház tagja azt kívánja, hogy tükröt helyezzenek el az alsóház társalgójában. A vörös hajú, csinos képriselőző véleménye szerint a 615 képviselőnek — akik közül tizenkettő a nő — joga van legalább is egy tükrökhöz.

A RÁGÓGUMI VÉDELME. Amerikában sok lelkes híve és sok halálos ellensége van a rágóguminak. Most H. L. Hollingwood, a Barnard College tudós tanára védelmére kelt a rágóguminak és általában a rágásnak. Kijelentései szerint kísérletek bizonyítják, hogy a ceruzavéget, gumit vagy akár gumiszalagot rácsáloló irodai alkalmazottak sokkal erősebben és szorgalmasabban végzik munkájukat, mint azok, akik csukott és tétlen szájjal dolgoznak.

MODERN HÁZASSÁG. Gerald Evelyn Enoch norwichi fiatalember és Kathleen Mary Potter londoni leány házasságkötésének programja a következő volt:

Polgári házasságot kötöttek a londoni Marylebone kerület anyakönyvi hivatalában.

Egyházi házasságot kötöttek a londoni St. Ethelburga templomban.

Lakodalmi összejövetelt tartottak Londonban.

Száz mérföldet repültek Londonból Norwichba.

Lakodalmi összejövetelt tartottak Norwichban.

A polgári házasságkötés kezdetétől a második lakodalmi összejövetel végéig négy és egy negyedóra telt el.

ÖLTÖZKÖDÉS ÉS BIRODALMI HIVATÁS. A yorki érsek két érdekes kijelentést tett az öltözködéssel egy előadásában. Azt mondta, hogy az embernek ünnepnapon nem a legjobbat, hanem a legrosszabb ruháját kellene viselnie; de helyeselte az angol eleganciának azt a szabályát, hogy a vacsorához még a trópusokon is estélyiruhát kell ölteni.

A Manchester Guardian megjegyzi, hogy Aldous Huxley, a világhírű író bizonyára nem helyesli az érseknek ezt a nézetét. Ő ugyanis ezt írta indiai utinaplójában:

— Az alkirálytól a fiatal irnokig, aki otthon teát iszik alkonyatkor, minden Indiában élő európai ünnepélyesen felöltözik a vacsorához. Mintha a birodalom integritása valami mágikus módon a fekete kabátok és kemény ingmellek viselésétől függne.

A szabómesterek azonban, mondja az angol lap, minden bizonytalanságot elvetve a yorki érsekkel abban, hogy a birodalom sorsa szorosan az eleganciához kapcsolódik.

LOVAITÓL BUCSUZOTT ÖNGYILKOSSÁGA ELŐTT. Agyonlőtte magát egy előkelő angol társaságbeli hölgy, Mrs. Edward Lascelles, lord Balfour unokahuga. Mrs. Lascelles, aki híres urlovasszó volt, öngyilkossága előtt az istállóba ment; meglátogatta kedves lovait, majd néhány percet töltött rózsakertjében. Bucsulerelet nem hagyott.

Beograd legújabb botránya:

Goldstein Filip, az autó, jockey és bridge klub tagja a tüdővész elleni liga pénztárából közel egymillió dinárt elsikkasztott

Néhány nap óta új szenzációja van Beogradnak, alapos gyanúok alapján letartóztatták a tüdővész elleni liga kasszavédelmét Goldstein Filipot, akit Beogradban — különösen a hölgyek — általánosan ismertek az autólovás, illetve bridge klubokból, melyeknek Goldstein tagja volt. A vizsgálat meglepő eredménnyel járt, a tüdővészelleni liga pénztárában

közel egymillió dinár hiányt fedeztek fel.

Goldstein beismerésben volt. Eddig 600.000 dinár elutalajdonítását ismerte be. A sikkasztást könnyen követte el Lemzakics Dmitrije pénztárossal, mivel az ellenőrzést nagyon elhanyagolták az illetékesek. Lemzakics megérezte a vihar szelét és hetekkel ezelőtt Görögországban lakó fivéréhez szökött.

A botrány kipattanása nagy feltűnést keltett a jugoszláv fővárosban. Goldsteinről ugyanis költséges életmódja miatt mindenki azt hitte, hogy nagy vagyona és a bankban pénz van. Gálans férfi volt, akinek

különösen a nők körében volt nagy sikere.

de megnyerő modora miatt kiválta fejjebbvalói becsülését is és teljesen megbíztak benne. Egyszer 200.000 dinár érkezett a ligához, Goldstein és Lemzakics átvették a pénzt, de a pénztárkönyvbe csak 3000 dinárt írtattak be. 197.000 dináron megosztották. Goldstein minden pénzt szórakozásra költötte. Fényűzően berendezett lakásán valóságos orgiákat rendezett, amelyeken a pénz és szerelem papnói tekintélyes számban vettek részt. A sikkasztónak még egy szenvedélye volt a kártya. Egyelőre nem tudja maga sem megmondani, hogy a nők, vagy a kártya vitt-e el többet. Letartóztatása alkalmával

összesen 4000 dinárt találtak nála.

amiből arra lehet következtetni, hogy a nagyvilági élet szerelmese néhány rapon belül újabb ezrekkel károsította volna a ligát, illetve az egészségügyi szennyzetet. A vizsgálat folyamatban van, nincs kizárva hogy a közel napokban újabb visszaélések nyomára jönnék.

Megölte a fiát, hogy megmentse szenvedéseitől

Newyorkból jelentik: Drámai jelenetekben bővelkedő gyermekgyilkossági pert tárgyalt a newyorki esküdtszék. A per vádlottja Lewis Greenfield kereskedő volt, aki szánalomból

meggyilkolta tizenhatéves elmebeteg fiát.

Az apa kétségbeesésében ölte meg fiát, aki évek óta súlyos elmebetegként szenvedett, teljesen beszámíthatatlan volt és idegrohamai miatt rettenetes szenvedéseken ment keresztül.

A GYÓGYÍTÓ KLOROFORM

A szülők tehetetlenül nézték egyetlen gyermekük szenvedését. Tudták, hogy a tizenhatéves fiú számára nincs segítség és a gyermek lassú halálra van ítélve. Az orvosok véleménye szerint a fiú még hosszú évekig élhet volna, de gyógyíthatatlan idegbaja egyre nagyobb szenvedéseket okozott volna neki. Az apa tehetetlen fájdalomában végül is elhatározta, hogy meggyilkolja fiát és így megrövidíti szenvedését.

A tárgyaláson Lewis Greenfield bevallotta, hogy előre megfontolt szándékkal gyilkolta meg gyógyíthatatlan beteg fiát.

— Két hónapon át vivódtam a gyilkosság gondolatával — mondotta drámai vallomásában az apa. — Rettenetes lelki válságokon mentem át és egyre erősebbé vált bennem a meggyőződés, hogy meg kell mentenem fiamat a további szenvedéstől. Mintha Isten hangját hallottam volna álmatlan éjszakáimon, mintha földöntúli erők kényszerítették volna a gyilkosság elkövetésére. Végül is engedelmessé lettem ennek a minden más szempontnál erősebb hangnak, amely azt parancsolta, hogy gyilkoljam

meg Jerry-t.

Lewis Greenfield vallomása közben idegrohamot kapott és a tárgyalást többször félbe kellett szakítani. Amikor a vádlott megnyugodott, így folytatta megrázó vallomását:

— Az apai érzés tiltakozott lelkemben a gyilkosság gondolata ellen, de éreztem, hogy nem szabad önzőnek lennem, hogy egy kötelességem van: megmenteni fiamat a további szenvedésektől. Ez a kötelességérzet teljesen hatalmába kerített és nem tudtam védekezni a titokzatos erők parancsa ellen, amely a gyilkosság felé sodort. Kéthónapi leírhatatlan lelki válság után kloroformot vásároltam egy gyógyszerboltban. De a gyilkosságot még ekkor sem hajtottam végre. A kloroformos palackot

heteken át a zsebemben hordoztam.

Emlékszem, a kloroformos palack úgy égetett, mint a tűz. Egy pillanatra sem tudtam megfedkezni róla, állandóan arra gondoltam, hogy már csak egy mozdulatomban kerül és Jerry megmenekül szenvedéseitől. Végül is fiam egy mindennél erősebb idegláza elhatározásra készített. Kegyetlen idegrohamában eltorzult arccal fetrengett ágyán és nem volt olyan csillapítószert, amely enyhítette volna fájdalmát. Ekkor én hirtelen elhatározással a kloroformot egy zsebkendőre öntöttem és a zsebkendőt fiam arcára borítottam. Arcvonásai csakhamar kismultak, eszméletét veszítette és

addig hagytam arcán a zsebkendőt, amíg szíve nem szűnt meg dobogni.

Csendesen, fájdalom nélkül örökre elaludt...

»NEM BÜNÖS!«

Arra a kérdésre, hogy megbánta-e tettét, a gyilkos apa így válaszolt:

— Gyermekemet nem sajnálom, mert tudom, hogy most boldog. De

megbántam tetteimet magam miatt,

mert Jerry egyetlen fiam volt és örökre siratni fogom.

Lewis Greenfield Newyork egyik leghíresebb védője védte, aki védőbeszédében rámutatott az apa lelki szenvedéseire.

— A szerencsétlen gyermek tulajdonképpen nem is volt emberi lénynek tekinthető, mert súlyos idegbaja teljesen beszámíthatatlanná tette. Az egyetlen gyermek betegsége rettenetes szenvedést okozott a szülőknek, akik nem tudtak segítséget találni gyermekük számára. A legkiválóbb orvosprofesszorok egybehangzó véleménye szerint a gyermek sohasem gyógyult volna meg. Emberi szempontból tehát érthető az apa elkeseredett tette, amellyel megváltotta fiát a szenvedésektől.

Az esküdtszék rövid tanácskozás után nemmel felelt a feltett kérdésekre és a törvényszék a verdikt alapján

felmentette a gyermekgyilkos apát,

a vád alól.

Visszaszerezni, amit elvett a víz -

Legyen éden a „Paradicsom“

Sztárekenizsáról jelentik: Dr. Batta Péter városi képviselőtestületi tag három igen érdekes és hasznosnak ígérkező javaslatot nyújtott be a képviselőtestülethez.

A Szentáhatárban fekvő Nadriján községnek régi panaszja, hogy a község partját állandóan emésztí a Tisza. Házak, porták tüntek el a Tisza édes gyomrában az évek során. A építésiügyi miniszter jóvoltából újabb nagymennyiségű követ súlyosztettek a partok alatt a Tiszába, hogy a víz sodrást eltérítsék. Az évtizedek során az elhordott bácskai földből nagy területet képződtek a bánáti oldalon ezek a gazdátlan földek csak tulajdonos vizállás esetén merülnek víz alá. Dr. Batta azt indítványozta javaslatában, hogy a földek megszerzéséért mint arra legjogosultabb, Kanizsa város tegye meg a szükséges lépéseket.

A másik javaslat ingyenes házhelyek biztosítását célozza nincsenlenségűek részére, mert mintegy 10 év óta ugyanis nem volt Kanizsán házhely elosztás. A 10 év alatt a háználküli fiatal házaspárok száma tekintélyesre szaporodott s csak magán Uzunovicseván 40 pár nyújtotta be ingyenes házhely iránti kérvényét. A kis falucska közvetlen közelségében van egy 4-5 holdas városi föld, amelynek a község a »Paradicsom« nevet adományozta. Dr. Batta azt indítványozza, hogy

a Paradicsomot juttassák a szegény nincsenlenségű házasoknak, hogy ott felépíthessék fészkeiket.

A harmadik javaslatban azzal a kéréssel fordul dr. Batta a városhoz, hogy a jótékony és kulturális egyesületek munkájának megkönnyítése céljából

utaljon ki segélyt a város.

Szerinte a 11 egyesület 52.500 dinár évi segéllyel tökéletes munkát végezhethetne és teljesen meg tudna felelni feladatainak. Kanizsa város lakossága nagy érdeklődéssel tekint a képviselőtestület döntése elé.

JANCSI SZAHIB, A SZIVEK CUKRASZA

Karriert csinált Indiában egy székesfehérvári mézeskalácsos-legény

Székesfehérvár, május. — A jég hátán is megélő, világjáró magyarok sorában különös érdeklődésre tarthat számot Edelhart János fehérvári bábsütőlegény. Tíz esztendővel ezelőtt távozott el Székesfehérvárról. Utolsó tanítványa volt Szakáll István nagyhirű fehérvári mézeskalácsos mesternek, aki százestendősi hagyományok és ipari törvények szerint művelte a kézügyességét. Utolsó tanítványa volt Szakáll István nagyhirű fehérvári mézeskalácsos mesternek, aki százestendősi hagyományok és ipari törvények szerint művelte a kézügyességét. Utolsó tanítványa volt Szakáll István nagyhirű fehérvári mézeskalácsos mesternek, aki százestendősi hagyományok és ipari törvények szerint művelte a kézügyességét.

INDIA KAPUJÁBAN

Tíz esztendővel ezelőtt halt meg Szakáll István. Szerszámai, tölgyfából faragott bábsütőformái hűségeseleg segédjére, Edelhart Jánosra hagyományozta. A fiatal ember egy ideig otthon próbálkozott, de a szép mesterséget már alig tudta folytatni. A bábsütés lassan-lassan kimegy a divatból és Edelhart elhagyta a városát, szüleit és idegenbe ment.

Először Nyugat-Európában próbált szerencsét, de sok eredményt nem ért el. Jóváágású eszes fiú volt, hamarosan megtanult angolul és egy angol hajózási vállalat nagy gőzösére került, amely India és Távol-Kelet kikötői felé szállította az utasokat. Edelhart János szabályos

steward lett a gőzösn,

bár csak ideiglenes minőségben, mert állását voltaképpen egy képzett pincér töltötte be, aki a hajó előző keleti útja alkalmával megbetegedett és Bombayban partra kellett szállítani. Edelhartot úgy szerződtették le, hogy Bombayban gyógyultán visszatér a társaság stewardja, akkor lemegy a konyhába mosogatni, vagy megváltik állásától.

A beteg pincér a bombayi kikötőben már egészségesen várta a hajót és Edelhart a hajókonyha helyett a szabadságot választotta. Kivette fizetését és leszállt egy merőben ismeretlen világ középpontjában. Kis batyujában alig volt más, mint

néhány bábsütő forma,

amit inkább kegyeletből cipelt magával, mint a hasznosíthatás reményében. Tudathatta, hogy kevés pénzt alaposan be kell osztani, amíg újat kereshet, hát »kihajózása« után levelet írt haza. Székesfehérvárott élő öreg szüleinek. Mindent megírt, ami Bombayban történt vele és bejelentette, hogy mindaddig nem ír, amíg sorsát nem biztosítja valami módon.

HÁROM NÉMA ESZTENDŐ

Most, amikor ellátogattunk idősebb Edelhart János nyugalmazott öreg vasutashoz, ezt a régi levelet mutatjuk meg először, mert ettől a levélről kezdve számítódik Edelhart János különös pályafutá-

sa messzi Indiában. A meghatott sorokkal tele levél 1931-ben érkezett Bombayból és ettől kezdve három esztendeig nem vettek hírt Edelhart Jánosék a fiuktól. Hogy ez mennyi aggodalmat, félelmet és álmatlan éjszakát jelentett a két jámbor, jószívű öregnek, azt könnyű elképzelni. Az anyja például elégette mindazt a gyönyörű díszgyertyát

különböző kegyhelyek oltárai előtt,

amelyet még itthoni segéd korában öntött remekbe az ő Jancsi fia.

1934-ből datálódik a második levele Edelhart Jánosnak. Ebben már bizakodó hangon ír és beszámol a három néma esztendőről, ami alatt igen sok kaland esett meg vele. Először

raktári munkás lett

egy nagy kiviteli vállalatnál és naphosszat irányította a maga kis körzetében a benszülött kulikat, akik India termékeit rakták hajóra s a hajók kincseit szállították át a vasutakra. A raktárban ismerkedett meg egy angol katonai pékkel, aki a gyarmati hadsereg tisztjei klubjának szállította a napi kétszersültet és hasonló cikkeket. A katonai pék alkalmazta Edelhart Jánost, akinek az lett a hivatala, hogy

ellenőrizze az árut,

hogy a gyarmati angol tisztiek bosszúságára tulságosan szárazra ne süljenek.

Ebben a műhelyben már némileg otthon érezte magát, hiszen a két mesterség között nem volt nagy különbség. Egy napon aztán merész gondolata támadt. A munkaidőn kívül elővette bábsütő tudományát és elkezdett

kenyérbábót sütni.

Ez a józsi mézeskalács hasonlított az angolok kedvenc teakekszéhez és jól kiszáritva jobbnak is bizonyult. Edelhart eleinte csak félve csempészett néhány darab magyar kenyérbábót a kétszersült közé, de a kenyérbáb hamarosan népszerű lett, kutatni kezdték, hogy honnan került elő és Edelhart kénytelen volt bevallani a titkát. A pékműhelyben azonnal önállósították és az lett a feladata, hogy remekbesült kenyérbábbal lássa el a klubot.

MÉZES SZIV ÉS SZIVEK MÉZE

Most már jól ment a sora, de a véletlen tovább vitte egy lépéssel. 1936-ban küldött levelében részletesen leírja a történetet. A műhelyben alantas munkát végzett egy hindu munkás, aki nősülés előtt állott. Hindu szokások szerint az esküvő előtt nem láthatta a menyasszonyát s ez a hindu, akire már sok ráragadt az európai műveltségéből,

nem nyugodott bele, hogy »zsákban macskát« vegyen.

Szerette volna látni a leányt, akit kiválasztottak neki. Ősi hindu hagyományok szerint ez lehetetlen és

a bánatos szerelmes elpanaszolta baját Edelhartnak, aki több megértést tanusított, mint a színesek dolgába nem avatkozó angolok. A hindu nagy panaszkodás közben azt is elmondta, hogy az

arájának csak édességet szabad ajándékba küldenie,

mást semmit. A személyes találkozás persze lehetetlen volt.

Edelhart János fejében abban a pillanatban remek ötlet született meg. Néhány nap múlva elvitte magával a hindu szolgát, amikor vásárolni ment és Bombay vásári negyedében egy kínai fotografusnál gyorsfényképet csináltatott róla. A kép egyik példányát megtartotta s aznap este titokzatosan működéskébe kezdett a műhelyben. Előszedte a régi bábsütő formákat és hosszas mesterkedés után félméteres, gyönyörű bábszivet sikerített és a közepébe tükör helyett közönséges üveget tett. Az üveget természetesen sütés után a gyomormányos mintákkal erősítette rá a bábszivre és arról sem feledkezett meg, hogy

az üveg alá szépen elhelyezze a szerelmes hindu fényképét.

A bábszivet azután átadta az aggályos hindunak, hogy ezt a csmeget már nyugodtan elküldheti a menyasszonyának.

A dolog persze úgy tűnt fel a jámbor hindu előtt, mintha a tündéri ajándékba épített látszólagos tükör a saját képmását tükrözte volna vissza, holott a fényképe volt. Az ajándékot sürgősen elküldte a választottnak és Edelhart János nem is csalódott. Pár nap múlva egy kis hindu kölyök kereste fel, csomagot hozott. A csomagban néhány rupia volt és a lendő feleségnek egy többé-kevésbé tökéletes fényképe. A kínai fotografus előtt nyugodtan megmutathatta az arcát és Edelhart szerint éppen ezért úzik Indiában a Mennyei Birodalom fiai nagy előszeretettel ezt a könnyű mesterséget.

Harmadnap készen volt az új sziv, beleélve a menyasszony fényképe,

akit a szerelmes hindu vőlegény az esküvőig nem láthatott.

A vőlegény megkapta a küldeményt, a »varázslat«-nak híre futott és Edelhart tekintélye nagyobb lett, mint holmi kisebb fajsúlyú fakiré. A szerelmük látására vágódó hindu férfiak és nők sűrűn keresték fel rendeléssel és az Edelhart-féle »varázslat« pom-pánan jövedelmezett.

Három esztendő óta tölti be Edelhart János Bombayban a

házasodni készülő hinduk szerelmi tájékoztatójának

szerepét s levélbeli valómása szerint sokkal jobban sikerülnek azok a házasságok, amelyeket az ő bábsziveivel kötnek, mint azok, ahol a házastársak előre nem látják egymást. Mert Edelhart szahib rendszere szerint a kiszemelt vőle-

génynek még mindig van ideje visszalépni, ha a menyasszony nem nagyon csábítóan mosolyog ki a bábsziv közepéből.

Legutóbb megírta, hogy már virágzó kis boltja van, ahol a hindu házasságok szívügyi részét kormányozza, de nem boldog. Annyi házasságot segített már össze, hogy

maga is megkívánta.

Csak hogy Bombayban nem igen akad olyan jóváágású kislány, amilyent szeretne, egyelőre tehát várakozik. Vár és közben süti a fényes, díszes bábsziveket, hogy két szivalaku mézesbábbal összekapcsoljon fiatal hindu párokat.

(b. g.)

Kell-e operálni a gyomorfekélyt?

Világhírű orvostudósok a gyomorsav titkáról és a műléti beavatkozásról

Berlinből jelentik: A berlini orvosi egyesület legutóbbi ülésén Bergmann egyetemi tanár és Sauerbruch titkos tanácsos érdekes előadást tartott a gyomorfekély keletkezéséről és gyógyításáról.

Bergmann egyetemi tanár, aki már 1913 óta foglalkozik a gyomorfekély problémájával, előadásában rámutatott arra, hogy ez a veszedelmes betegség nem tekinthető helyi megbetegedésnek, noha helyi jellege van. A gyomorfekély ugyan kizárólag a gyomorban keletkezik, de

a betegséget előidéző okokat nem ott kell keresni.

Abból az ismert tényből kiindulva, hogy a gyomorfekély a gyomorfalon a gyomorsav maró hatása következtében keletkezik, Bergmann professzor felvetette a kérdést: hogyan lehetséges az, hogy a gyomor nyálkahártyája, amely különben ellenáll a saját maga által termelt sósav romboló hatásának, egyszerre csak elveszti ezt az ellenálló képességet? A kérdésre azzal felelhetünk, — mondotta a kiváló orvos, — hogy a betegség okát nem a gyomorban kell keresni. Rámutatott arra, hogy

angina, csalánkiütés vagy égési sebek következtében

a test fehérje-bomlási termékei olyan károsan hatnak a gyomor nyálkahártyájára, hogy az a sósavval szemben tanusított ellenálló képességét elveszti.

Sauerbruch titkos tanácsos a gyomorfekély gyógyításáról értekezett és azt a kérdést vetette fel, vajjon a gyomorfekély, amely legtöbbször kicsi és nem rosszindulatú daganat, szükségessé teszi-e okvetlenül a sebészi beavatkozást, amely mindig súlyos károkat okoz a gyomor megnyitása következtében. Véleménye szerint

a gyomorfekélyt műtét nélkül kellene gyógyítani.

Előadása során rámutatott arra, hogy a belgyógyász nincs mindig abban a helyzetben, hogy a gyomorfekélyt sebészi beavatkozás nélkül meg tudja gyógyítani, éppen ezért leghelyesebbnek tartja, ha a belgyógyász és a sebész eredményes együttműködést fejt ki.

HIREK

MAGYAR SZÜLŐK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTOK GYERMEKEITEKET!

— Beslics Nikola földművelésügyi minisztert választották meg a JRZ szervezet dunabánsági csoportjának elnökévé. A noviszádi Lloyd követház szűk helyiségében tegnap délelőtt tartották meg a JRZ szervezet bányási csoportjának közgyűlését, amelyen többek között megjelentek Beslics Nikola földművelésügyi, valamint Csverkics és Tomics miniszterek és Magarasevics volt miniszter is. A közgyűlésen elnökké Beslics Nikola minisztert választották meg.

— Jól sikerült a noviszádi Szokol-ünnepély. A Noviszádon tegnap délelőtti rendezett szokol-ünnepély minden tekintetben jól sikerült. A városba érkezett szokolisták a helybeli szokolokkal együtt felvonulást rendeztek, majd az Emléktáshoz mentek, ahol több beszéd hangzott el. A szokolversenynek nagyszámú közönsége volt.

— Jugoszláv egyetemi hallgatók Szófiában. A szófiai egyetem fennállásának 50 éves jubileumára szombaton az Obilics énekkaron kívül 300 egyetemi hallgató is érkezett Jugoszláviából. Az ünnepélyen részt vevő jugoszláv vendégek fogadtatása fényes külsőségek között történt, a pályaudvaron megjelentek lelkesen tüntettek Jugoszlávia mellett. A diákok tiszteletére a szófiai diákmenzában ebédet adtak.

— Bélyeget cserélt egy szuboticei postás. Szuboticeiről jelentik: Kanácski Lóvra szuboticei postást, aki a kettes számú postahivatalban teljesített szolgálatot az ajánlott levelek körüli a rendőrség visszaélések miatt letartóztatta. Kanácski az ajánlott levelekről leszedte a négydináros postabélyegeket és helyükre 25 parás bélyeget illesztett, aminek természetesen az lett a következménye, hogy a címzettet alaposan megporították. Több feljelentés arra késztette a posta igazgatóságát, hogy házi vizsgálatot rendeljen el, amelynek Kanácski letartóztatása lett a következménye. Kanácski a rendőrségen előbb tagadni próbált, később azonban beismerte bűnösségét és szegénységével védekezett. Az időközben megindított vizsgálat eddig 50 esetben állapította meg Kanácski bűnösségét. A vizsgálat folyik.

— Amerikai katolikus és protestáns papok közbelépése a zsidók érdekében. A zsidó ifjúság nagyobb csoportja homlokán zászlóval tüntetést rendezett Tal Aviv uccán. A rendőrség szétoszlatta a tüntetőket és ez alkalommal huszan megsérültek. — Az amerikai katolikus és protestáns lelkészek 51 aláírással ellátott tiltakozó iratot intéztek a brit parlamenthez, amelyben követelik, hogy a Palesztina-kérdés Fehér Könyvbe jegyzet megoldási tervét vesse el. Weissnewyorki rabbi szombaton rádióbeszédet tartott, amelyben a Palesztina-kérdés egyenlőség alapon történő igazságos megoldását követelte.

— Ódivatu férj. Az Egyesült Államok Omaha városában lakó Mrs. Gertrude Butterfield válopert indította a férje ellen. A házasság felbontását azzal az indoklással kéri, hogy férje »ódivatu«, esténként mindig otthon ül és nem hajlandó vele nyilvános szórakozóhelyekre járni. (A férj 70 éves, — a feleség 82).

Diploma és élet

Az amerikai belügyminisztérium kebelében működő nevelésügyi hivatal beszámolója szerint azok a diplomás amerikaiak, akik az utóbbi nyolc év alatt fejezték be egyetemi tanulmányaikat, átlagosan 2383 dollárt keresnek évenként. Ez amerikai megítélés szerint elég gyenge kereset; úgy tartják, hogy az ilyen keresetű emberek élete meglehetősen szürke mederben folyik. A fiatal diplomások nagyrésze nős, egy gyermek atyja, valamelyik nagyváros közelében lakik, havi házbére átlagosan 38 dollár.

A statisztikai kutatás 41.000 diplomás férfi életére terjedt ki. A vizsgálat egyben megállapította a következőket is:

A legjobban jövedelmező, egyetemi tanulmányokat követelő szakma a fogorvosoké, ezeknek átlagos évi jövedelme 3300 dollár.

A legrosszabbul jövedelmező diplomás pálya az újságírói; itt az átlagos jövedelem 1875 dollár.

— Sulyos autószerencsétlenség Pancsevő közelében. Krumesz Dezső kovini kereskedő kis Opel gépkocsijával tegnap Ecogródra akar utazni. Alig hagyta el Pancsevőt, szembetalálkozott a pancsevői Prodovics cég teherautójával. A két gépkocsi összeütközött és úgy Krumesz, mint a teherkocsin lévő hat munkás sulyos sérüléseket szenvedett. Beszélgettek őket a kórházba, ahol megállapították, hogy néhány sebesült állapota életveszélyes. A rendőrség megindította a vizsgálatot a felelősség megállapítására.

— A szuboticei és vidéki motoros járműtulajdonosok feveléséből Szuboticeiről jelentik: A napokban történt sorozatos közlekedési balesetek miatt a rendőrség most állandóan rajzárt tart a főbb utvonalon és minden motoros járműtulajdonost igazolást Akik igazolvány nélkül hajtának, 30 nap elzárással és 1500 dinár pénzbírsággal büntetik azok kivül motorjukat elkobozzák. A rendelet külörösen a vidékiekre szól, mivel beigazolást nyert hogy az utóbbi időben történt autószerencsétlenségek előidézői majdnem minden esetben vidéki vezetők voltak az okai. A rendőrség tegnap egy oldalkocsis motorkerékpárt vásárolt és azzal ellenőrizi a forgalmat.

— Adai hírek. Ifj. Kovács Ferenc tizenkilencéves sztáribecsei fiatalember motorkerékpáron Adára ment és ott nekifutott egy oszlopnak. Sulyos sérüléseket szenvedett. — Macskáski Milán adai tanító a Herczi-féle vendéglőben ivás közben összeszólközött Drágin Lázóval, aki egy sörösopoharat a tanító fejébe vágott. Macskáski komoly természetű fejsebet kapott. — Faragó Mihály tanyai béres 18 hónapos fia a község szélén levő mocsárnál játszadozott és eközben belegurult a mély vízbe, ahol megfulladt. — Vujiics Milán adai gazdálkodó Milán nevű fiát a budapesti tudományegyetemen doktornak avatták. — Szügyi István 85 éves gazdálkodó jelentést tett a törvényeszeiken, hogy fia tanyájáról Kaszás István munkás elvitt egy szecsakavágógépet. Az eltulajdonított gépet Kaszásnál meg is találták. Az eljárás folyik.

— 2000 vendég egy matróna 100-ik születésnapján. Gonzalesben Mary Janes Skinner 100-ik születésnapját kerti ünnepélyvel ülte meg, melyen 2000 vendég vett részt, köztük az ünnepeltnek 337 leszármazottja, mégpedig 8 gyermeke, 53 unokája, 211 dedunokája és 65 ükunokája. A jubiláns legidősebb gyermeke, a 78 éves Keith Sándorné, tíz gyermeke és számos unokája kíséretében jelent meg.

— Szerelmi vallomás. — gramofonlemezre, bo' dörzítő igen — telefonon. Smith József maidenheadi lakos hirtelen beleszeretett Carrel Lena színésznőbe, de a szerelme oly féltékeny tette, hogy képtelen volt imádottjának érzelmét megvallani. Végre úgy oldotta meg a problémát, hogy házassági ajánlattal ösztökélte perzselőhangu szerelmi vallomást készített, amelynek szövegét lelkes hangon gramofonba mondta; a levelet egy kis szerelmes dal eléneklésével fejezte be és a lemezt elküldte szíve választottjának, aki távbeszélőn rebegte el a bo' dörzítő igent.

— Véres veresedés három halottal. A Negotin melletti Kobusovica községben borzalmas veresedés történt. A községben bucsu volt s ebből az alkalomból nagy mulatságot rendeztek Markovics Márkó már régóta le akart csúszni hazaszáll. Csakánovics Nikoival, így este 7 óra felé, amikor a barátai már nagy számban összejöttek a vendéglőben, hirtelen rátámadt Csakánovicsra és ütlegelni kezdte. Néhány perc múlva a vendéglő népe két táborra szakadt és általános verekezés kezdődött. A több mint félóra hosszat tartó csata során Markovics Márkó Csakánovics Nikola és Pencsulovics Vojisláv életüket veszítették, tizenegyen sulyos, többen könnyebb sérülést szenvedtek. A vizsgálat megindult.

— Tetovó és Polog környékén mindent elvert a jég. Szombaton délután nem sokkal 5 óra után Tetovó és Polog fölött olyan borzalmas jégverés pusztított, hogy a vetések és gyümölcsfák az idén már nem hoznak termést. A jég olyan sűrűn és sokáig esett, hogy a vihar elmúltával a közeli hegyek és legelők decemberi fehérséggel világítottak. A Dzsimbég hegyen a jég több juhát agyonvert. Megállapítást nyert hogy a jég néhol ludtozás nagyságu volt és sulya elérte a negyediköt. A kár megállapítására bizottság utazott a jégsújtott falvak határába.

— KANZSAI HIREK. Agbaba Mihály városelnök csütörtökre, május 25-re közgyűlésre hívta össze a városi képviselőtestületet. — A hatóság rendeletét, amellyel megtiltotta, hogy a pinci árusok 8 óra előtt vásárolhassanak, visszavonták. Ennek most meg lett a várt következménye: a fokák még az uccákon felvásárolnak minden baromfit és a piacon a közönség már csak méregdrágán juthat áruhoz. — Heti piaci árak: Buza 145, tengeri 100, árpa 150, zab 131, korpá 95 dinár mászánkint. Csirke párja 10—13, tyúk párja 35—40, hizottliba és kacsa 8—8.50, élőborju 7, tehén 4, bárány 6, cseresznye 4, új krumpli 5, zsir kilója 14, vaj 25, szalonna 13.50, tojás 0.50 dinár.

A kéményalapítvány-nak adták a klostertneuburgi kolostor birtokait

Bécsből jelentik: A klostertneuburgi kolostor birtokait Bírckel kerületi vezető a német alapítványra ruházta. Ez az alapítvány a támogatásra szoruló bécsi anyák megsegítésére létesült.

— Tűz Kupuszinán. Pénteken délután 2 órakor kigyulladt Hernhutter Lajos kupuszinai gazdálkodó udvarán a kukoricaszár és elégett. A tüzet szerencsére idejében észrevették, a tűzoltóság kivonult és így sikerült megakadályozni a lángok továbbterjedését. A kár jelentékeny.

— Szabóházi hírek. Dinvaeski Vera fiatal szabóházi lány kerékpározás közben olyan szerencsétlenül esett el, hogy bal karja eltört. — Perzskovics Ferenc kecskerdőtől eddig még ismeretlen tettes ellopta a kerékpárját. A rendőrség nyomoz. — Piaci árak: buza 140, tengeri 98, árpa 168, zab 152, korpá 120 dinár, csirke kilója 11, liba 8, kacsa 8.50, pulyka 8, tojás darabja 0.60 dinár. Hizottsertés kilója 8 dinár, a választási malacok párjéért 220—240 dinárt fizettek.

— SZENTAI HIREK. Vukovics Frénbó városi házipénztáros visszatért 3 havi betegszabadságáról s átvette hivatalát Forgács Dezső adópenztári könyvelőtől, aki szabadsága ideje alatt helyettesítette. — A gimnázium mindkét tagozatának tanulói a tanári kar vezetésével tanulmányi kirándulást tettek Horgos-Kamarásra. — A szentai kereskedők túlnyomó része elhatározta, hogy szeptember elsejéig délután 3 órától kezdve tartják nyitva üzleteiket az edigi 2 óra helyett. — Szobonya László királyevbrégi szőlőbirtokos meghívására a szentai Gazdakör a Kisgazdakörrel, valamint a gornyibregi Gazdakörrel és a Szőlőtermelők Szövetkezetének tagjaival tanulmányi kirándulást rendez. A fenti egyesületek a királyevbrégi szőlőgazdaságokat tekintik meg június 4-én.

— Szigorú ebzárlat Szuboticeán. Szuboticeiről jelentik: A szuboticei rendőrséghez az utóbbi napokban több feljelentés érkezett veszett kutyák és macskák garázdálkodásáról. Különösen a tanyákról érkeztek szinte nap nap után jelentések, amelyek most arra indították a rendőrséget, hogy szigorú ebzárlatot rendeljen el. A rendőrség tegnap délelőtt kiadott rendeletében egyhavi szigorú zárlatot rendelt el a kutyákra és macskákra. A rendelet értelmében a kutyákat láncra kell tartani uccára pedig csak szájkosárral és láncsal ellátva szabad vezetni. A macskákat nem szabad az udvarra engedni. A rendőrség minden házba ellátogat, hogy meggyőződjék, betartják-e a rendeletet. A rendelet ellen vétőket szigorú büntetésben részesítik.

««(IIII)»»»
CHAMBERLAIN KÉT ESERNYŐJÉT ELÁRVAREZTÉK, EGYIKET 7800 MÁSIKAT 2200 DINÁRÉRT

Az egyik ernyőért majd nyolcezeret adtak
A másikért pedig alig kettőt kaptak
Ez a nagy különbség ott leli forrását
Hogy mindenki tudja Chamberlain szokását
Esernyőt magával folytonosan cipel
Mely ott lóg a karján, beszél akárkivel
Igy rájötték arra, bár senki se mondta
Az olcsóbb ernyőt csak rossz időben hordta.

SANYARU VENDEL

KÖZGAZDASÁG

Két hét alatt negyvenről nyolc dinárra apadt a cseresznye ára

A noviszádi földieper a beográdi piacok favoritja — Beograd éléstára: a pancsevői nagyrét — lit a zöldpaprika — idei uborkasalátá korai libával?

— Saját munkatársunktól —

Beograd, május 20.

Megkezdődött a cseresznyeszüret. Szmederevó környékéről naponta egyre több, jó minőségű, izes cseresznye kerül a piacokra. Az ár napról-napra esik. Az első cseresznye tulajdonképpen Mosztárról és közeli vidékéről került a fővárosba, még ennek a hónapnak első napjaiban, azonban azok a küldemények valóságosan ritkaságszámba mentek Csokrocskába fűzve, két-három szemért egy-egy dinárt kértek.

Negyven dinár volt az első cseresznye kilója,

ugyanaz, amiért ma már csak nyolc dinárt kértek. Mire a noviszádi környéki cseresznyét árusítják, addigra legfeljebb öt dinárt fizetnek érte. Általában, az idén kitünő, bőséges termés van a cseresznyének. Ize is elsőrendű.

Nagyszerű, földi eper is van a piacon, ha ugyan ma még csak Szokolye vidékéről hozzák. Kosaranként adják el. Egy kosár három-négy kilót nyom és kilónként 15-16 dinárt kérnek. Az apróbb szemű földi epret tulnyomórészt Noviszádról hozzák Beogradba és kilónként 8-10 dinár az ára. A noviszádi földi eper különben a legfrissebb áru. Minden mennyiség végre talál. A jó vasuti összeköttetés lehetővé teszi, hogy a leszedett áru pár óra alatt már a beográdi piacok standjain legyen. A szokolyei árut egy napig szállítják, ami a gyorsan romló földi epernél nagy idő. Különben is a gyorsvonat, ami hozza, reggel hétkor érkezik Beogradba. Az aznapi piacokról lemarad és csak a gyümölcs és csemegekereskedők veszik.

Korai zöldborsó napról-napra több van. Mladenovac és környéke a fővárosnak szinte kizárólagos zöldborsó szállítója. Pedig még eléggé drága. Az elsőrendű áruért kilónként négy dinárt fizetnek asszonyaink. Megjelent

a pancsevői idej burgonya

is. A pancsevői nagyrét kertgazdaságai csak úgy ontják az új krumplit. A szekereknek valóságos tábora jön át hajnalonként a nagyhidon, hogy az aprószemű, csemege burgonyáit töltsék meg a beográdiak primörre ingyen gyomrát. A nagyrét különben erősen felkészült a beográdi piacokra és spénót, zöldség, mind onnan kerül ki. Valóságos éléstára lesz a fővárosnak ez a valaha iszapos, szunyogos terület, amelyen ma az ország legdrágább, legtermőbb földjei vannak. Az új krumpliért kilónként még öt dinárt kérnek, de ha a szemfüles háziasszony még a piac előtt beéri a szekeret, kilónként négy dinárért is kaphat. Itt van már a niskörnyéki zöldpaprika is és a kis gosztionák ablakaiba valóságos zöldpaprika halmok csalogatják Beograd polgárait: a cse-

vapicsét zónázó gondtalan háziurakat, nyugdíjasokat.

Ma még huszonöt dinárt számítanak száz zöldpaprikáért.

Mi inkább várunk még vagy két hétig, esetleg pünkösdig. Addigra olcsóbb lesz, no meg ami még előbbrevaló, ize is lesz. Utban van már a helyes, csipős paprika is, az ugynevezett »babura«. Hirmondója már itt van. Darabjért ötven parát kérnek. Tavaly ilyenkor még dinárral indult. Általában, év-ről-évre kevesebb helyes-paprika fogy. Azé let amugy is olyan csipős és izgalmas, annyi más baj van, ami a gyomorfalakat izgatja, hogy nincs szükség külön stimulánsokra. A helyes paprika hívei különben is előbb-utóbb Vrnjacska-Banya gyógyforrásaihoz kerülnek. Ubroka már bőven van. Darabja még ugyan négy-hat dinár, de aki a tavaszi vasárnap sültkacsa vagy korai idej liba mellé uborkasalátát akar enni, az meg is tudja fizetni. Igaz, egyelőre kevesen. Nem is éppen az uborka miatt. Inkább a libát drágálják...

□ Nem sikerült a kanizsai malomszövetkezet rendkívüli közgyűlése. A kanizsai malomszövetkezet több vezető tagja rendkívüli közgyűlésre hívta össze a tagokat. Az összehívásra 150 tag jelent meg a szövetkezeti helyiségben, azonban sem az elnök, sem az igazgató nem tartotta érdemesnek a gyűlést arra, hogy rajta résztvegyen. A tagok egy része küldöttségileg kérte a közelben szórakozó elnököt és igazgatót, hogy vezessék le a közgyűlést, de azok erre nem voltak hajlandók. Így a megjelent tagok a legnagyobb elkeseredéssel távoztak el abban a tudatban, hogy a vezetőség hanyagsága miatt nem menthetők meg a szövetkezet.

□ Nisben lesz az idej vendéglőskongresszus. A noviszádi vendéglősgyűlés ezután is értesíti tagjait, hogy az idej vendéglőskongresszus Nisben lesz május 24-én és 25-én. Az egyesületi kiküldöttek május 23-án reggel 8.24 órakor indulnak Noviszádról. A többi noviszádi résztvevő részére a legalkalmasabb az ugyanaznap este 21.20 órakor induló vonat. A kongresszus vidéki résztvevői vasuton féláru jegyet kapnak. A jelentkezők, akik szobát akarnak maguknak foglaltatni, írjanak a nisi vendéglősgyűléshez. Közelebbi felvilágosításokat az egyesület irodája ad.

MISS DOROTHY GARRODOT A CAMBRIDGEI EGYETEM ELSŐ NŐI TANÁRA

A régészeti tanára ez a nő, A régiségeket kutatja ő. Szíve a régi világhoz hajlik Nyilván azért, mert maga is antik.

FANYAR TÓBIÁS

Visszhangok a nagy nap után

A jugoszláv-angol találkozó mérlege: 700.000 dinár bevétel 450.000 dinár kiadás

Az áldozócsütörtöki jugoszláv-angol labdarugómérkőzésről, amelyet Jugoszlávia együttese megérdemelten nyert meg, a külföldi sajtó még mindig foglalkozik. A jugoszláv győzelem értékes voltát igazságtalán az egész európai sport-sajtó hangsúlyozza. A magyarországi lapok egyöntetűen elismeréssel szólnak a jugoszláv győzelemről, ezzel ellentétben

a román lapok egy része nevéstéges módon lekicsinyli a jugoszláv győzelmet és kijelenti, hogy nincs semmi jelentősége.

Az egyik román lap szerint a köves talaj elkedvetlenítette az angolokat és tudatában annak, hogy a mérkőzésnek nincsen semmi jelentősége, feleannyi lendületet sem vittek a játékba, mint Milánóban. E lap véleménye természetesen nem csorbit a dicsőségét.

A nagy érdeklődéssel kísért mérkő-

zés bevétele kerekszám 770.000 dinár volt amelyből

az angolok 308.000 dinárt vittek el,

de a kiadások levonása után is maradt kis részben a rendező egyesületnek, körülbelül 240-250.000 dinár. Amennyiben a jugoszláv-olasz küszöbönálló találkozó is ilyen haszonnal jár, a JNSZ szövetségi házat vásárolhat magának Erdemes megemlíteni a találkozóval kapcsolatban, hogy a világ hivatalos bajnokcsapata sokkal olcsóbb mint az európai portya alkalmával mutatott játék után itélve a második helyezettnek számított angol csapat. Olaszország ugyanis a háromszázéves angol játékbőr ötédrészeért, 62.250 dinárért játszik június 4-én Beogradban.

A mérkőzésre a JNSZ már megrendelte a jegyeket: 30.000 álló, 4336 tribünhelyet és kétszázhatven zsölyére szólót.

Rövid sport hírek

Franciaország magyar gólokkal győzte le Belgiumot. A Franciaország-Belgium labdarugó mérkőzést, amelyet Brüsszelben játszottak, a francia csapat nyerte 3:1 arányban. A francia győzelem egyúttal magyar diadal is, mivel a franciák mindhárom gólját magyarok, Korányi III, illetve Mathé szerezte. A két magyar fiú kitünő formában volt a mérkőzés két legjobbjaként említik a belga és francia lapok egyaránt. A francia győzelmet udvarlással fogadták Párisban — legjobban azonban mégis a párizsi magyarok örültek a magyar gólos francia győzelemnek.

Se pénz, se posztó... A XI. olimpiai játékok legünnepeltebb atlétája, a három aranyéremmel kitüntetett »Fekete csillag«, Jessi Owens, mint Clevelandból jelentik, egyezkedési kérvényt nyújtott be az illetékes bírósághoz mert teljesen csődbe ment. Aktívája 2050, passzívája 8891 dollárt mutat. Owens az Olimpiád óta életének legterhebb, legváltozatosabb és egyben legszomorubb útját futotta be, ugyanazzal a csodálatos gyorsasággal, amelylyel Berlinben aranyéremet érdemelt ki 1936 nyarán. Miután visszautazott Amerikába, felcsoport a köztársasági párt kortésének, utána lovakkal futott versenyt, majd egy jazz-band karmestere lett, illetve egy basketball csapat kapitánya. Nem sokkal később színész lett. Azután — eladta a dicsőséget, professzionista lett. Karrierje amely olyan szédítő tündökléssel kezdődött, igen szomorúan ért véget: eladta pénzért a dicsőséget s most mindkettő nélkül maradt.

A legújabb statisztikák kimutatás szerint Magyarországon jelenleg 10.000 segédmotoros kerékpár van üzemben. A »Csepel 100« gyártmányú gépek igen kiváló teljesítményt értek el a legutóbbi Budapest—Esztergom—Budapest verseny során, mivel változatos, meglehetősen nehéz terepen is átlag 70 km-es átlagot értek el.

Megérkeztek Budapestre a lengyel

vízilókeret. A lengyel válogatott vízilókeret egyhavi edzésre Budapestre érkezett és a margitszigeti nyitott uszodában már meg is kezdte munkáját Molnár edző felügyeletével. A tizenhat lengyel fiú lelkesen tanul, állandóan vidámak és csöppet sem veszik szívükre, ha Molnár, az FTC vízilózóinak népszerű »főtanácsosa« valamit többször újra fejeztet velük. Molnár a csapatot egyelőre egymással játszatja, de a közel jövőben már sor kerül az egyes egyesületek edzőiről a magyar-lengyel »összezapásokra«.

A foghagyma okozta az angolok vereségét. A Daily Express alábbi cikke az angol humor valóságos remeke. Említett lap közvetlen a beográdi vereség után azt írta, hogy az angolok a foghagymának tudhatják be a vereséget Elmondja a cikkíró azt is, hogy miért »A foghagymás ételeket mindössze egy-két játékos bírta csak elviselni s így az első beográdi étkezés után azonnal interveniáltak, parancsolják meg a kuktáknak hogy foghagymamentes ételeket készítsenek az angol válogatottnak. Ez hiábavaló volt, mivel a szakácsok az ennivalót foghagymával tanulták meg elkészíteni és így az ételek továbbra is illatoztak. Ennek az lett a következménye, hogy a válogatott egyetlen játékos sem lakhatott jól becsületesen és a pályára kiéhezetten léptek. Valószínűleg az angolok voltak az elsők, akik Beogradban éhesek maradtak...

9 pontra a világrekordtól. A magyar-német pisztoly csapat lövészversenyén Magyarország csapata 2642 pontot ért el, tehát mindössze 9 ponttal maradt el a világsúcspontról. A lövészversenyek egyébként német győzelemmel fejeződtek be és a magyar lövészcsapat tegnap este hazaérkezett Bécsből. A négy számból álló versenyen csak a céllövő pisztolyversenyben foglalták el az első helyet a magyar lövészek.

SZINHÁZ-FILM

Kedden és szerdán Beográdban vendég-szerepel a bogojevói Gyöngyösbokréta

Óriási sikertre van kitérve

Beográdban minden év tavaszán ünnepi játékokat rendeznek, amely egyelőre abból áll, hogy az ország különböző vidékeinek lakossága bemutatja népi táncait és szokásait. Az idei előadások már megkezdődtek, s Áldozó csütörtökön többek között igen nagy sikert aratott a szubotícai bunyevácok táncos csoportja. Az előadásokat esténként a nemzetközi vásár nagycsarnokában rendezik, s a főváros közönsége minden alkalommal zsufolásig megtölti a nézőteret.

Kedden és szerdán olyan népi táncot mutatnak be, amelyre nemcsak a beográdi, de a vajdasági közönség is méltán kíváncsi lehet.

A messze híres bogojevói

Gyöngyösbokréta szerepel a keddi és szerdai előadás műsorán.

A bogojevói Gyöngyösbokréta már tavaly is fellépett az ünnepségeken és olyan sikert aratott, amire kevés példa akad. A főváros közönsége szívesen értelmében nem akarta leengedni őket a színpadról, s a ráadások egész sorát viharozta ki tapsaival. Bizonyára a szokatlanul nagy siker indította a rendezőseget arra, hogy az idén két napra hívja meg a bogojevókat.

A Gyöngyösbokréta beográdi szereplésére a Vajdaságból is sokan ellátogatnak a fővárosba anélkül is inkább, mert az ünnepségekre féláron lehet utazni.

A Mánás Miska Szomborban. A szombori Magyar Iparos Dalárda kitűnő műkedvelő együttese május 27., 28., 30., 31. és június 1-én a dalárda rendezésében színterhozza a Mánás Miska című háromfelvonásos vígjátékot, amely iránt a környék óriási érdeklődése nyilvánul meg. A nagy érdeklődésre való tekintettel valamennyi

előadásra máris kibocsátották a jegyeket, amelyeket előjegyezni a Pálmai trafikban lehet. A színház pénztára az előadások napján este 7 órakor nyit.

A noviszádi Daloskör kirándulásra. A noviszádi Polgári Magyar Daloskör elhatározta, hogy pünkösd első napján nagyszabású kirándulást rendez a szerémség Tesz-

terára. Noviszádról hajón Cserevicsig utaznak és onnan mennek a hegyek közé. Gyülekezés vasárnap reggel háromnegyed öt órakor a hajóállomáson. A hajó öt órakor indul és este 9 órára ér vissza Noviszádra. Viteldij 7 dinár 75 para. Vendégeket szívesen látnak.

Írókészlet

minden kereskedő, iparos, magánzó részére

csak 195.-dinár

- 500 darab kék kereskedelmi boríték tetszés szerinti nyomással;
- 250 iv bankpost papír tetszés szerinti nyomással;
- 250 iv kisélet (8" alakú) tetszés szerinti nyomással;
- 100 darab levelezőlap tetszés szerinti nyomással;
- 3 darab író;
- 1 íróhegyező;
- 5 iv másoló indigó papír;
- 50 iv másolópapír;
- 1 föltölgumi;
- 1 tollszár;
- 6 darab vegyes toll;
- 1 iratesomó a posta eltevésére.

Az összes fentnevezett áru elsőrendű minőségű. Kérjen mintákat!

T. T. R. RAJ, Zagreb Draškovićeva ul. broj 16

Noviszád központjában a CENTRÁL KÁVÉHAZ és VENDÉGLŐ június elsőjére jutányosan BERBEADÓ. Érdeklődni: Kelemen Jánosnál, Uránia-nyomda, Kralja Petra II. ul. 50. szám. 3495

URANIA MOZI, NOVISZÁD

M. 5. 7-15 és 9-15 órák

Szökefés

Főszereplők: **Gustav Fröhlich, Maria-Luise Claudius**
Rendezte: **Géza von Bolváry**
Zene: **Franz Grothe**

EGY JO HÁZISZER TÖBBET ÉR EZER JÓTANÁCSNÁL! Mindenkit meggyőz erről a

„Növényharmat”

a legjobb és legerősebb házi flut. 3 csepp elég bedörzsölésre, vízzel szájöblítésre, kockacukron elszopogatva, stb. Ára 12.— dinár. Kapható mindenütt! Csak zöld üvegekben való!

Dr. Filipon creme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Kuchler. Vrsac. 2474

OLVASSA

A REGGELI UJSÁGOT

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **André Dezső**
I. kiadó: **Blazsek Ferenc**
Pretpiata — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár
(kibordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár
(kibordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár
(kibordó útján 172 din.)
Izraeli svakodnevno - Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekkszám: Zagreb, 46.692

— A török követ, mint halom, mégis becsmerőleg nyilatkozott a fejedelemtől.

— Oh, meg kell érteni a keleti stílust, asszonyom, — szolt nevetve a követ. — Miről is volt szó? Hollandi kollégám, Hope ur, azt kérdezte a basától, hogy miért nem adják hát ki a császárnak Thökölit, ha, mint mondja, kutyába sem veszik? — Thököli valóban kutya, — felelte a basa, — aki a szultán parancsára lefekszik, vagy fölugrik, ugat vagy elhallgat. De mégis az ozmán padisah kutyája, aki urának egy intésére bosszúroslánként törhet előre!

Ezt mondta a török követ. Vagyis, e hengegő szavakban tulajdonképpen visszautasította azt a kívánságot, hogy Thökölit kiszolgáltassák. A szultán különben is őt tartja legjobb hadvezérének.

— Tehét Erdélyt gondolja meg szerezhetőnek a fejedelem számára?

— Igen, kegyelmes urnóm. Már értesítettem királyomat, hogy a fejedelem kéz alatt békekisérletet tett itt s hogy az meghiusult. Figyelmébe ajánlottam, hogy eszerint tehát most van itt a kedvező pillanat, hogy a saját politikánk javára fölhasználjuk a császár ellenében. S nincs kétségem aziránt, hogy ez meg is fog történni.

— Nevezetesen a diplomácia utjai, gróf ur! — szolt csodálkozva a hercegnő. — Emberek, országok csak sakkfigurák az önök kezében!

— Nincs másképpen, hercegnő!

(146)

A dolog egészen világos. Mint-hogy a francia-osztrák háború megújulásától kell tartani, Versailles érdeke, hogy Bécs meggyöngyüljön. Thököli lent az Al-Dunánál, maroknyi csapatával, ránk nézve annyit ér, mint, mondjuk, egy francia ezred a Rajnánál. De mint Erdély fejedelme, egész hadtesteket jelent. S ha a törököt is rábírhadjuk a háború folytatására, félig már megnyertük a magunk háborúját!

— Ön egész összeesküvésbe visz bele engemet, gróf ur, — mosolygott a nádorné.

— Oh, ezek elemi dolgok, hercegnő, amiket mindenki átláthat. — No és a galamb? Milven üzenetet küldjek általa Viddinbe, gróf?

— Irja meg, asszonyom, a fejedelemnek, hogy Erdély trónjára törekedjék s az ottani francia követ, Girardin ur, hathatósan támogatni fogja a nagyvezérnél.

— Olyan nagy befolyása van ott önéki?

A gróf elnevette magát. — Asszonyom, újabb bepillantást ke' nyujtanom önnek a diplomácia titkos műhelyébe. A nagyvezér, a tulajdonképpen uralko-

dó, rendkívül kapzsi ember s különösen nagyon szereti a francia aranyakat!

— Köszönöm önnek ezt az érdekes leckeórát, követ ur. Nagyon megvicsogatt.

A követ lehajolt a hercegnő kezére és tiszteletteljesen megcsókolta.

— Oh, ha másban is ilyen nagy lehetne köztünk az egyetértés! — suttogta alig hallhatólag.

A hercegnő levegője mögé temette az arcát s hirtelen fölemelkedett.

— Az ön öneztlensége és nagy-lelkűsége akkora kedves gróf ur, hogy bizonyára nem számít jutalomra.

A követ erre a finom visszautasításra csak halk sóhajtással felelt.

A hercegnő még ezen az éjszakan megírta válaszáat a fejedelemnek: a kibékülés Bécsben lehetetlen, ellenben mindent megnyerhet, mint erdélyi fejedelem. A francia támogatás ebben az irányban biztosítva látszik és szükség esetén kézzelfoghatóan is meg fog nyilvánulni.

Ilona válaszával, amelyet már keblében rejtegetett, összesodorta

a vékony hártyalapot s felkötötte a galamb szárnya alá.

Aztán az ablakhoz lépett s fölnyitotta.

A galamb az ablakpárkányra röppent s kitekintett a csillagos éjszakába.

Párszor kiröppent, meg visszatért, rászállt a hercegnő vállára, megcsókolta arcát, aztán újra felröppent s egyenesen, mint a nyíl, gyorsan, mint a sólyom, elszállt délkelet felé.

A magános férfinak, a bujdosók fejedelmének, aki már-már reménytelenül vált, elvitte két szerető nő biztató sorait: a nádorné levelében az új küzdelmek haditervét, Ilonában pedig a szeretet és vigasztalás kiapadhatatlan forrását.

A nádorné egy pillanatra sem gondolt arra, hogy mily nagy kockázatot visel, hogy mily veszélyessé válhatnak ránézve az, ha a galamb illetéktelen kezekbe kerülne. A nők, ha szeretnek, nem sokat fontolgatnak.

A galamb pedig szállt, szállt, egyenesen Thököli Imre fejedelem viddini sátorába.

A sátor körül szanaszét táborozott a kuruc sereg maradványa, vagy ezer-ezeröttszáz ember, a hűk leghűbbjei.

A galambbal együtt egy lovas is a tábor felé tartott, csüggedt, fáradt, szinte haldokló lovas.

Lessenyei Nagy Mihály volt, Thököli hű embere, aki a lengyel udvartól tért meg az urához.

(Folytatjuk)